

Ennakkoratkaisukysymykset

- 1) Onko sähköasetuksen⁽¹⁾ 16 artiklan 6 kohtaa sovellettava kaikissa tapauksissa, joissa joku saa yhteenliitännän jakamisesta tuloja, riippumatta tämän muista olosuhteista, vai onko säännöstä sovellettava ainoastaan silloin, kun tulojen saaja on sähkömarkkinadirektiivin 2 artiklan 4 alakohdassa määritelty siirtoverkonhaltija?
- 2) Jos vastaus ensimmäiseen kysymykseen on, että sähköasetuksen 16 artiklan 6 kohtaa sovelletaan ainoastaan siirtoverkonhaltijoihin, onko yritys, joka ainoastaan operoi rajayhdysjohtoa, siirtoverkonhaltija?
- 3) Jos vastauksesta ensimmäiseen tai toiseen kysymykseen seuraa, että sähköasetuksen 16 artiklan 6 kohtaa sovelletaan yritykseen, joka ainoastaan operoi rajayhdysjohtoa, voidaanko rajayhdysjohdon käyttö- ja ylläpitokustannusten koskaan katsoa muodostavan sähköasetuksen 16 artiklan 6 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuja yhteenliittämiskapasiteettia ylläpitäviä tai lisääviä verkkoinvestointeja?
- 4) Jos vastauksesta ensimmäiseen tai toiseen kysymykseen seuraa, että sähköasetuksen 16 artiklan 6 kohtaa sovelletaan yritykseen, joka ainoastaan operoi rajayhdysjohtoa, voiko sääntelyviranomaisen sähköasetuksen 16 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan nojalla hyväksyä, että yritys, joka ainoastaan operoi rajayhdysjohtoa ja jolla on tariffien vahvistamismenetelmä mutta ei asiakkaita, jotka maksavat suoraan verkkomaksuja (tariffeja), joita voidaan alentaa, käyttää yhteenliitännän jakamisesta saamia tuloja tuottoihin tai, jos vastaus kolmanteen kysymykseen on kieltävä, käyttöön ja ylläpitoon?
- 5) Jos vastauksesta ensimmäiseen tai toiseen kysymykseen seuraa, että sähköasetuksen 16 artiklan 6 kohtaa sovelletaan yritykseen, joka ainoastaan operoi rajayhdysjohtoa, ja vastauksista kolmanteen ja neljanteen kysymykseen seuraa, että yritys joko ei saa käyttää yhteenliitännän jakamisesta saamia tuloja käyttöön ja ylläpitoon tai tuottoihin, tai että yritys saa käyttää sellaisia tuloja käyttöön ja ylläpitoon mutta ei tuottoihin, onko sähköasetuksen 16 artiklan 6 kohdan soveltaminen yritykseen, joka ainoastaan operoi rajayhdysjohtoa, unionin oikeuden suhteellisuusperiaatteen tai jonkun muun sovellettavan periaatteen vastainen?

⁽¹⁾ Verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävässä sähkön kaupassa ja asetuksen (EY) N:o 1228/2003 kumoamisesta 13.7.2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 714/2009 (EUVL 2009, L 211, s. 15).

**Ennakkoratkaisupyyntö, jonka Rayonen sad Lukovit (Bulgaria) on esittänyt 17.7.2018 –
Rikosoikeudenkäynti, jossa vastaajana on EP**

(Asia C-467/18)

(2018/C 352/26)

Oikeudenkäyntikieli: bulgaria

Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin

Rayonen sad Lukovit

Rikosoikeudenkäynnin asianosainen pääasiassa

EP

Ennakkoratkaisukysymykset

- 1) Kuuluuko nyt käsiteltävänä oleva menettely, joka koskee lääketieteellisten pakkokeinojen määräämistä, jotka ovat yksi valtion pakkovallan muodoista sellaisia henkilöitä kohtaan, joiden syyttäviviranomainen katsoo tehneen yleiselle turvallisuudelle vaarallisen teon, tiedonsaantioikeudesta rikosoikeudellisissa menettelyissä annetun direktiivin 2012/13/EU⁽¹⁾ ja oikeudesta käyttää avustajaa rikosoikeudellisissa menettelyissä annetun direktiivin 2013/48/EU⁽²⁾ soveltamisalaan?
- 2) Täyttävätkö Bulgarian menettelysäännöt, joissa lääketieteellisten pakkokeinojen määräämistä koskevasta erityis- menettelystä säädetään rikosprosessikoodeksin (Nakazatelno-protsesualen kodeks, jäljempänä NPK) 427 ja sitä seuraavissa pykälissä ja joiden mukaan tuomioistuimella ei ole toimivaltaa palauttaa asiaa syyttäviviranomaisen käsiteltäväksi ja määrätä, että tämä korjaa tuomioistuinkäsittelyä edeltäneessä menettelyssä tehdyt merkittävät menettelyvirheet, vaan joiden mukaan tuomioistuin voi joko hyväksyä hakemuksen lääketieteellisten pakkokeinojen määräämiseksi tai muussa tapauksessa hylätä sen, direktiivin 2013/48/EU 12 artiklassa ja direktiivin 2012/13/EU 8 artiklassa, luettuna yhdessä Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan kanssa, tarkoitetun sellaisen tehokkaan oikeuspuolustuksen tunnusmerkit, jolla turvataan asianomaiselle henkilölle oikeus riittää tuomioistuimessa tuomioistuinkäsittelyä edeltäneessä menettelyssä häneen mahdollisesti kohdistuneet oikeudenloukkaukset?
- 3) Sovellataanko direktiiviä 2012/13/EU ja direktiiviä 2013/48/EU rikosoikeudellisiin (tuomioistuinkäsittelyä edeltäviin) menettelyihin, kun kansallisessa lainsäädännössä eli NPK:ssa ei ole "epäillyn" käsitettä ja kun syyttäviviranomainen ei pidä henkilöä tuomioistuinkäsittelyä edeltävässä menettelyssä muodollisesti syytettynä, koska se katsoo, että kyseinen henkilö teki rikostutinnan kohteena oleva tapon syntakeettomana, ja kun se näin ollen keskeyttää rikosoikeudellisen menettelyn antamatta tästä tietoa kyseiselle henkilölle ja hakee tuomioistuimelta määräystä lääketieteellisten pakkokeinojen kohdistamiseksi kyseiseen henkilöön?
- 4) Pidetäänkö henkilöä, jonka pakkohoitoon määräämistä on haettu, direktiivin 2012/13/EU 2 artiklan 1 kohdassa ja direktiivin 2013/48/EU 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna "epäilty", kun rikoksen tekopaikan ensimmäisen tutkinnan ja ensimmäisten rikostutkintatoimenpiteiden yhteydessä uhrin ja hänen poikansa asunnossa poliisivirkamies kysyi todettuaan, että pojan vartalolla oli veritahroja, pojalta, miksi tämä oli tappanut äitinsä ja siirtänyt hänen ruumiinsa kadulle, ja pani hänet käsirautoihin saatuaan vastaukset näihin kysymyksiin? Jos tähän kysymykseen vastataan myöntävästi: onko tälle henkilölle jo tällöin annettava tietoja direktiivin 2012/13/EU 3 artiklan 1 kohdassa, luettuna yhdessä artiklan 2 kohdan kanssa, tarkoitetulla tavalla, ja miten tämän henkilön saman artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen erityistarpeiden on otettava huomioon annettaessa tietoja tällaisessa tapauksessa, kun poliisivirkamies tiesi, että kyseinen henkilö on psyykkisesti sairas?
- 5) Ovatko nyt käsiteltävän kaltaiset kansalliset oikeussäännöt, joissa tosiasiallisesti sallitaan vapaudenriisto määräämällä henkilö pakkohoitoon psykiatriseen sairaalaan terveyslain (Zakon za zdraveto) mukaisessa menettelyssä (ennalta ehkäisevä pakkokeino, joka määrätään, kun osoitetaan, että kyseinen henkilö on psyykkisesti sairas ja että on olemassa vaara, että hän tekee rikoksen, mutta jota ei määrätä jo tehdyn teon perusteella), sopuoinnussa eräiden syyttömyysolettamaan liittyvien näkökohtien lujittamisesta annetun direktiivin (EU) 2016/343⁽³⁾ 3 artiklan kanssa, kun tosiasiallinen peruste tämän menettelyn vireille panemiselle on teko, jonka perusteella aloitettiin rikosoikeudellinen menettely hoitoon määrättyä henkilöä vastaan, ja kierretäänkö tällä tavalla oikeutta sellaiseen oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin pidättämisen yhteydessä, joka vastaa Euroopan ihmisoikeussopimuksen 5 artiklan 4 kappaleen mukaisia vaatimuksia, jolloin tuomioistuimella on oltava toimivalta tutkia menettelysääntöjen noudattaminen, pidätyksen perusteena oleva epäily ja toimenpiteellä tavoitellun päämäärään lainmukaisuus, mitkä seikat tuomioistuimen on tutkittava, kun henkilö on pidätetty NPK:ssa säädetyn menettelyn mukaisesti?
- 6) Kattaako direktiivin (EU) 2016/343 3 artiklassa tarkoitettu syyttömyysolettaman käsite myös sen olettaman, että henkilöt, joita ei voida asettaa rikosoikeudelliseen vastuuseen, eivät ole tehneet yleiselle turvallisuudelle vaarallista tekoa, josta syyttäviviranomainen heitä syyttää, ellei toisin ole menettelysääntösten mukaisesti (rikosoikeudenkäynnissä, jossa kunnioitetaan oikeutta puolustukseen) näytetty toteen?
- 7) Taataanko kansallisilla oikeussäännöillä, joissa säädetään asiaa käsittelevän tuomioistuimen erilaisesta toimivallasta tutkia viran puolesta tuomioistuinkäsittelyä edeltävän menettelyn lainmukaisuus riippuen siitä:

- 1) tutkiiko tuomioistuिन syyttäjäviranomaisen syytekirjelmää, jossa väitetään, että tietty, psyykkisesti terve henkilö on syyllistynyt tappoon (NPK:n 249 §:n 1 momentti, luettuna yhdessä sen 4 momentin kanssa), vai
- 2) tutkiiko tuomioistuिन syyttäjäviranomaisen hakemusta, jossa väitetään, että asianomainen henkilö on tappanut ihmisen, mutta teko ei ole rikos, koska sen tekijä on psyykkisesti sairas, ja jossa vaaditaan, että tuomioistuिन määrää valtion pakkovallan käytöstä hoitotarkoituksessa,

tehokkaat oikeussuojakeinot haavoittuvassa asemassa oleville henkilöille, kuten direktiivin 2013/48/EU 13 artiklassa, luettuna yhdessä sen 12 artiklan kanssa, ja direktiivin 2012/13/EU 8 artiklan 2 kohdassa, luettuna yhdessä sen 3 artiklan 2 kohdan kanssa, edellytetään, ja onko tuomioistuimen erilainen toimivalta, joka riippuu menettelytyypistä, joka taas määräytyy sillä perusteella, onko tekijäksi kuvailtu henkilö psyykkisesti terve, jotta hänet voidaan asettaa rikosoikeudelliseen vastuuseen, yhteensopiva perusoikeuskirjan 21 artiklan 1 kohdassa määrätyn syrjintäkiellon kanssa?

- ⁽¹⁾ Tiedonsaantioikeudesta rikosoikeudellisissa menettelyissä 22.5.2012 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/13/EU (EUVL 2012, L 142, s. 1).
- ⁽²⁾ Oikeudesta käyttää avustajaa rikosoikeudellisissa menettelyissä ja eurooppalaista pidätysmääräystä koskevissa menettelyissä sekä oikeudesta saada tieto vapaudenmenetyksestä ilmoitetuksi kolmannelle osapuolelle ja pitää vapaudenmenetyksen aikana yhteyttä kolmansiin henkilöihin ja konsuliviranomaisiin 22.10.2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/48/EU (EUVL 2013, L. 294, s. 1).
- ⁽³⁾ Eräiden syyttömyysolettamaan liittyvien näkökohtien ja läsnäoloa oikeudenkäynnissä koskevan oikeuden lujittamisesta rikosoikeudellisissa menettelyissä 9.3.2016 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/343 (EUVL 2016, L 65, s. 1).

**Ennakkoratkaisupyyntö, jonka Pesti Központi Kerületi Bíróság (Unkari) on esittänyt 23.7.2018 –
PannonHitel Pénzügyi Zrt. v. WizzAir Hungary Légitársaság Kft.**

(Asia C-476/18)

(2018/C 352/27)

Oikeudenkäyntikieli: unkari

Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuिन

Pesti Központi Kerületi Bíróság

Pääasian asianosaiset

Kantaja: PannonHitel Pénzügyi Zrt.

Vastaaja: WizzAir Hungary Légitársaság Kft.

Ennakkoratkaisukysymykset

- 1) Onko matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta 11.2.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 261/2004⁽¹⁾ (jäljempänä asetus) 5–7 artiklaa tulkittava siten, että matkustajat, joihin aikataulun muutos vaikuttaa, voidaan rinnastaa peruutettujen lentojen matkustajiin korvausta koskevan oikeuden soveltamisen kannalta ja että he voivat näin ollen vedota asetuksen 7 artiklan mukaiseen korvausta koskevaan oikeuteen, kun lentoliikenteen harjoittaja ilmoittaa matkustajille aikataulun muutoksesta alkuperäisen aikataulun mukaista lähtöpäivää edellisenä päivänä ja heille aiheutuu muutoksen johdosta vähintään kolmen tunnin pituinen ajan menetys alkuperäisen aikataulun mukaiseen saapumisaikaan nähden eli kun he saapuvat lopulliseen määräpaikkaansa vähintään kolme tuntia lentoliikenteen harjoittajan alun perin ilmoittaman aikataulun mukaista saapumisaikaa myöhemmin?